

ChyNetti : Chydenius-Instituutin verkkojulkaisuja, ISSN 1457-5345

<http://www.chydenius.fi/julkaisut/chynetti/esittely.html>

Julkaisija Jyväskylän yliopisto, Chydenius-Instituutti. Kokkola.

Nro 4 / Puheenvuorot

Kari Ilmonen & Ilkka Luoto

Alueellinen kulttuuri tietoverkkoihin

Tietoverkkojen hyödyntämisessä on vihdoin oivallettu sisältötuotannon merkitys onnistuneiden verkkopalveluiden tuottamisessa. Tästä huolimatta todellisten tarpeiden ja tarjonnan kohtaamisessa on jääty puolitiehen. Usein verkkopalveluiden lähtökohtana on ollut jo olemassa olevien toimintojen siirtäminen verkkoon sellaisenaan, ja lopputulos on harvoin onnistunut.

Vielä muutama vuosi sitten itse välineet puhuttelivat enemmän kuin niillä esitelty ja tuotettu sisältö informaatioineen. Nyt ollaan tilanteessa, jossa kaikki haluavat tuottaa sisältöä tietoverkkoihin. Sisällöstä on tullut vuorostaan hokema ilman sisältöä.

Mitä sillä sitten pitäisi tarkoittaa? Yksinkertaisesti kysymys on siitä, että internetin käyttäjällä täytyy olla hyvä syy hakeutua johonkin palveluun; olivatpa palvelut sitten hyödyllisiä tai viihteellisiä. Tämä paljas totuus on ollut liian usein

suunnittelijoilta hukassa.

Erityisen heikosti on ymmärretty yhdistää maakunnan eri toimijatahojen voimavaroja sekä hyödyntää alueen omia ja aitoja vahvuuksia tietoverkoissa. Yrityksissä tilanne on yksinkertainen: Internet on hyödyllinen, mikäli se tuottaa taloudellista lisäarvoa. Julkisyhteisöjen ja alueellisen kehittämisen kannalta valinnat ovat monimutkaisempia.

Unohtunut on myös, että verkkopalvelut eivät elä pelkästään paikallisen kysynnän varassa, vaan verkon vahvuus on juuri fyysisen etäisyyden kutistuminen ja laajan yleisön tavoittaminen. Verkkogurut puhuvat uudesta digitaalisesta maanosasta – eräänlaisesta kansallisuudet, kulttuurit ja arvot sulattavasta 'kybertilasta'.

Mihin tietoverkot kykenevät? Lyhyesti: Eivät mihinkään ylikuonnolliseen. Ne eivät kykene myöskään mihinkään ilman ihmistä ja hänen luovuuttaan. Internet muodostaa mediaympäristön, joka yhdistää reaaliaikaisesti fyysisesti erillään olevia toimijoita mahdollistaen erilaisia palveluja, kaupankäynnin ja kommunikaation.

Keskipohjalainen kulttuuri voimakenttänä

Tiedämme hyvin, että keskipohjalainen kulttuuri muodostaa runsaudessaan ja monipuolisuudessaan kokonaisuuden, jonka merkitys alueen henkiselle ja taloudelliselle vireydelle on huomattava. Laadusta ja erottuvasta imagosta puhuttaessa on mainittava ainakin Keski-Pohjanmaan Kamariorkesteri, Kokkolan Kaupunginteatteri, Kaustisen Kansanmusiikkijuhlat ja Kamarimusiikkiviikko, Lohtajan Kirkkomusiikkijuhlat sekä Toholammin Harmonikkaviikko.

Maakunnasta löytyy myös runsaasti alan koulutusta: Kokkolassa sekä Keski-Pohjanmaan Konservatorio, Lasten ja nuorten kuvataidekoulu, Keski-Pohjanmaan Balettiopisto ja Rock-Jazzkoulu, Toholammilla käsi- ja taideteollisuusoppilaitos, Kälviällä Keski-Pohjanmaan Opisto taidelinjoineen sekä Kaustisella Ala-Könni-opisto.

Lisäksi on joukko kotiseutumuseoita, historiallisia museoita ja taidemuseoita.

Maakunnallinen kirjallisuustoiminta on varsin aktiivista. Lisäksi uusi

maakuntakirjasto Kokkolassa parantaa olosuhteita sekä perinteisen että digitaalisen kirjallisuuden vastaanotolle, kenties myös itse kirjalliselle luomiselle.

Kulttuuriyhdistysten toimintakirjo maakunnassa on laaja aina perinteiden vaalimisesta taiteen harrastamiseen. Tällaista kulttuurin kolmatta sektoria leimaavat mm. vapaaehtoistyö ja talkoohenki, pyyteettömyys ja voittoa tavoittelematon ajattelutapa. Kolmannella sektorilla on mahdollisuuksia myös taloudellisesti kannattavaan toimintaan, työllistymiseen, sosiaalitalouteen ja yrittäjyyteen.

Uskomme, että sekä ammatillinen taide että kulttuurin kolmas sektori yhdessä muodostavat Keski-Pohjanmaalla luontevan perustan esimerkiksi kulttuuri- ja uusmediayrittäjyydelle. Kulttuurituotteiden ja –palveluiden digitalisointi avaa uusia kaupallisia mahdollisuuksia ilman että se uhkaa perinteisiä kulttuurin ja taiteen toiminta- ja rahoitusmuotoja. Pikemminkin digitaalinen kulttuuri voi hyödyttää ja vahvistaa jo olemassa olevaa sekä samalla tuottaa sellaista osaamista, jossa luovasti yhdistetään uusia ja yllättäviä merkityksiä ja palveluja.

Tietoverkot ja kulttuuriosaaminen

Uusi teknologia rakenteistaa tapaamme tuottaa merkityksiä. Hyvä käytännön esimerkki uuden kansanperinteen ja -kulttuurin syntymisestä ovat matkapuhelimien tekstiviestit ja internetin keskustelusivut. Teknologian arkipäiväistyminen johtaa teknologian demokratisoitumiseen. Tämän kehityskulun tutkiminen on tärkeää ymmärtääksemme digitaalista kulttuuria sekä digitaalisia palveluja tuottaessamme.

Internetin yhteydessä on puhuttu lähinnä kahdesta megakäsitteestä; nk. 'uudesta mediasta' sekä 'verkkokaupasta'. Kumpaankin käsitteeseen voidaan luontevasti liittää kulttuurituotteet sekä -palvelut. Uudessa mediassa asioita voidaan esittää kuvan (myös liikkuvan kuvan), äänen, tekstin, grafiikan ja animaatioiden avulla. Verkkokaupan volyymin nopea kasvu näkyy erityisesti sellaisten tuotteiden kohdalla, jotka siirtyvät kaapeleita pitkin asiakkaalle. Tämä on toteutettavissa tekstin, kuvan ja äänen kohdalla.

Ehdotamme rohkeasti yhteistä visiota, jossa yhdistyvät maakunnassamme nopeasti omaksuttu moderni teknologia sekä traditioihin perustuva kulttuuriosaaminen. Olisi mielekäästä perustaa osaamisverkosto, jonka tavoitteena olisi muodostaa klusteri. Se tarjoaisi koulutusta, tutkimustietoa, tieto-taitoresursseja, laitteistoja, yritysneuvontaa, koordinaatiota eri toimijatahoille sekä 'tuotekehityspajan' uusille digitaalisille kulttuurituotteille.

Kulttuuriyrittäjyysklusteri olisi vahva osaamiskeskittymä (osaajien yhteenliittymä), joka yhdistäisi kulttuuritoimijat, -laitokset ja -yrittäjät sekä uusmediaosaajat. Se voisi synnyttää alalle lukuisia uusia työtilaisuuksia, ja sillä olisi merkittäviä heijastevaikutuksia alueen kansainvälisen sekä kansallisen imagon näkökulmasta.

Yhtä kaikki, Keski-Pohjanmaan teknologiastrategian viitoittama kehityssuunta muodostaa vahvan tukijalan luotaessa verkkoon mielekäästä sisältöä. Mikäli tietoverkot halutaan valjastaa alueellisen kehittämisen moottoriksi, tarvitaan alueen toimijatahojen aitoa yhteistyötä sekä yhteistä ymmärrystä paikallisista vahvuuksista.

Lähdeviite: Ilmonen, Kari & Luoto, Ilkka 2000. Alueellinen kulttuuri tietoverkkoihin. Kokkola : Jyväskylän yliopisto, Chydenius-Instituutti. ChyNetti nro 4. Saatavissa: <http://www.chydenius.fi/julkaisut/chynetti/artikkelit/chynetti04.html>.

Päivitetty 19.06.2002

